

ЕВРОПЕЙСКИЯ НАДЗОРЕН ОРГАН ПО ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА 2014 Г.

РЕЗЮМЕ

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА 2014 Г.

РЕЗЮМЕ

Europe Direct е услуга, предназначена да ви помогне да намерите отговори на въпросите, които си задавате за Европейския съюз.

Единен безплатен номер (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Информацията, както и повечето обаждания са безплатни (възможно е обажданията от мрежата на някои оператори, от обществени телефони или от хотели да бъдат таксувани).

Допълнителна информация за Европейския съюз можете да намерите в интернет (<http://europa.eu>).

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2015 г.

PDF ISBN 978-92-9242-069-7 ISSN 1831-0656 doi:10.2804/45880 QT-AB-15-001-BG-N

© Европейски съюз, 2015 г.

Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

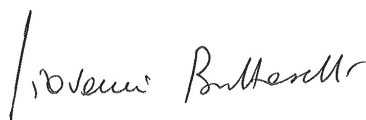
ВЪВЕДЕНИЕ

През последните години защитата на данните се придвижи от маргиналните области към центъра на вземането на политически решения и бизнес планирането.

За ЕС 2014 г. може да се запомни през следващите години като вододел — момента, когато правата на неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни, заложи в Хартата на основните права, направиха решителен преход от правната теория към действителността. Съдът на Европейския съюз, в своите решения от изключително значение относно Директивата за запазване на данни и *Google Испания*, изтъкна отговорността на законодателите и контролните органи за гарантиране, че личната информация се обработва добросъвестно и пропорционално на преследваната правомерна цел. Разискванията относно реформата на правилника на ЕС, които продължават вече четири години, приближиха края си, след като Европейският парламент подкрепи категорично преразгледания текст на общия регламент относно защитата на данните, а Съветът се занима с въпросите от решаващо значение във връзка с правоприлагането и съгласуваността. Междувременно проблемите с масовото наблюдение са задълбочиха с все по-ясно осъзнаваната необходимост от преразглеждане и изясняване на параметрите на потоците данни между ЕС и неговите глобални партньори.

2014 беше година на преход за ЕС изобщо, както и за нашата институция. В настоящия годишен доклад се прави преглед на дейностите на Европейския надзорен орган по защита на данните и на поставения от нас акцент върху повишаване на капацитета на органите на ЕС за отговорна обработка на данните и по-инициативно интегриране на правилата и принципите за защита на данните при изготвяне на политиките. В допълнение на предварителните проверки на операциите и инспекциите по обработката на данни и многобройните становища и мнения относно политическите инициативи, включително забележки относно продължаващите реформи на защитата на данните, публикувахме няколко основни ръководни документи, посветени например на правата на субектите на данни, предаванията на данни и защитата на данни при регламентирането на финансовите услуги.

Включването на защитата на данни в основния поток на изготвяне на политиките в ЕС е заслуга на съдържания авторитет и неуморните усилия на Peter Hustinx, чийто десетгодишен мандат като европейски надзорник по защита на данните изтече през 2014 г., и на способностите и ангажираността на хората, които работят за тази институция. Като доразвиваме наследството на Peter, нашият приоритет за следващите пет години съгласно стратегията ни, публикувана през март 2015 г., е да работим в още по-тясно сътрудничество с националните органи за защита на данните, както и с Парламента и държавите членки, така че ЕС да говори с един глас, внушаващо доверие и последователно, за защита на правата и интересите на физическите лица в нашето все по-глобализирано и цифровизирано общество.

Giovanni Buttarelli
Европейски надзорник по защита на данните

Wojciech Wiewiórowski
Помощник-надзорник

ОСНОВНИ МОМЕНТИ ПРЕЗ 2014 г.

2014 беше година на преход за ЕНОЗД, белязана от закъснения подбор и назначаване на нов европейски надзорник и помощник-надзорник по защита на данните. Назначенията, които се очакваха в началото на годината, станаха едва в нейния край. Макар че породената от това несигурност оказва въздействие върху планирането и дейностите на ЕНОЗД като цяло, ние продължихме да изпълняваме своите задачи в съответствие със нашите задължения по силата на Регламент (ЕО) № 45/2001.

Надзор и правоприлагане

Както и през предходните години, важна част от нашето работно натоварване се състоеше от основни дейности по надзор и правоприлагане на обработката на лични данни от над 60 европейски институции и агенции. Предварителни проверки, консултации, жалби, инспекции и посещения представляваха основната част от работата ни в тази област. Въпреки сравнително големия брой случаи ние все пак успяхме да подобрим ефикасността на нашия работен процес.

Освен това в тясно сътрудничество със служителите по защита на данните, определени във всяка институция и във всеки орган, продължихме да инвестираме в повишаване на осведомеността и предоставяне на насоки през цялата година, допринасяйки за насърчаване на култура на защита на данните в институциите на ЕС. По-специално заслужава да се отбележат:

- **Основни насоки** относно права на физическите лица (права на субектите на данни), приети през февруари,
- **Документ за позицията** относно предаване на данни, приет през юли, и
- **Основни насоки** относно конфликти на интереси, приети през декември;
- няколко срещи с администраторите на лични данни за решаване на проблемите на административните органи на ЕС във връзка със защитата на данните;
- три конференции в Европейското училище по администрация (EUSA) и един семинар за координатори за защита на данните;
- две срещи със ДЛЗД през юни и ноември.

Консултации за по-инициативна политика

През 2014 г. направихме преглед на изпълнението на законното ни задължение да предоставяме консултации на институциите. В нашия **политически документ** от юни, „ЕНОЗД като консултант на институциите на ЕС относно политиката и законодателството: доразвиване на десетгодишния ни опит“, подчертахме още веднъж нашите принципи на безпристрастност, почтеност, прозрачност и прагматизъм и широката ни, приобщаваща и проактивна ангажираност със заинтересованите страни. Поставяме си за цел да развиваме култура на отчетност във всички институции и органи на ЕС чрез обучение и общи, както и специфични за съответния сектор насоки, които да дадат възможност на институциите да вземат информирани решения относно въздействието на нови предложения върху защитата на данни. Започнахме вече да търсим сближаване с по-малко познати партньори, в това число с Генерална дирекция „Вътрешен пазар и услуги“ към Комисията и председателството на Съвета, които разбират все повече значението на защитата на данните. Освен това установихме редовни връзки и обмен на информация с Агенцията за основните права (FRA) и международни органи, включително Съвета на Европа.

Стартирахме анализ на взаимодействието между защитата на данните, конкуренцията и законодателството в защита на потребителите, като публикувахме предварително становище *„Privacy and competitiveness in the age of big data“* (Неприкосновеност на личния живот и конкурентоспособност в ерата на големите бази данни) през март 2014 г. Обсъждане на темата започна на семинар през юни 2014 г. с участието на експерти от ЕС и САЩ и в трите области на законодателството.

Въз основа на конструктивния и целенасочен диалог с институциите се заехме по-специално да разработим „политически инструментариум“ — включително тематични или секторни насоки, за насочване на вниманието на политическите стратегии и законодателите към важните проблеми на неприкосновеността на личния живот и защитата на данните в конкретни сектори.

През ноември 2014 г. завършихме първия от тези инструменти с акцент върху регулирането

на финансовите услуги — област на интензивна законодателна реформа през последните години. Нашите секторни насоки бяха съставени въз основа на данни, получени на семинар, организиран от ГД „Вътрешен пазар и услуги“ през февруари 2014 г.

За нова правна рамка за защита на личните данни Вижда ли се краят?

Реформирането на рамката за защита на данните беше едно от най-големите и най-сложни предизвикателства за законодателите на ЕС през последните години. Има голям интерес на национално, европейско и международно равнище към развитието на двете проектопредложения — за общия регламент относно защитата на данните и за директива относно личните данни, обработвани за целите на предотвратяване, разследване, откриване или преследване на престъпления или на изпълнение на наказателни санкции. ЕНОЗД продължи да работи в тясно сътрудничество с Парламента, Съвета и Комисията по време на особено важните преговори, проведени през 2014 г.

Сътрудничество

През 2014 г., както и през 2013 г., ние осигурихме секретариата за новата група за координиран надзор (ГКН) на Шенгенската информационна система II (ШИС II) и председателствахме групите за координиран надзор на „Евродак“, Визовата информационна система (ВИС) и Митническата информационна система (СИС).

Освен това продължихме да даваме активен принос към дейността на работната група по член 29 за защита на данните в качеството си на докладчик за последващите действия по становището относно легитимните интереси (консултация със заинтересованите страни и анализ на техните мнения) и съдокладчици за становището и работния документ относно наблюдението на електронните съобщения за целите на разузнаването и националната сигурност, както и за документ относно Международното споразумение за координиране на правоприлагането.

Технологично развитие и защита на данните

Въздействието на по-широкото разпространение на свързаните мобилни устройства и високият брой инциденти, свързани със сигурността, бяха сред темите на 2014 г. и ние докладвахме за тях и за други технологични разработки в бюлетините на ЕНОЗД.

Разгледахме също така технологични елементи в своите становища относно политиките и в коментари и решения в областта на надзора, както и в насоки, напр. насоките за електронните съобщения, които бяха разпространени за консултация през 2014 г.

През 2014 г. създадохме лабораторията на ЕНОЗД за политиката в областта на ИТ с апаратура и инструменти, които могат да се използват за оценка на характеристиките във връзка с неприкосновеността на личния живот на някои продукти или системи, използвани в нашата надзорна работа.

Сега ИТ лабораторията е функционираща и ще бъде допълнена с мобилен ИТ комплект, с оглед да може да извършва демонстрации на място, да провежда опити и/или технически изпитвания на обекта при инспекции и одити.

Освен това поставихме акцента на нашата работа върху техническите проблеми на защитата на данните и неприкосновеността на личния живот. През 2014 г. стартирахме мрежата за техническа неприкосновеност на личния живот в интернет (IPEN) в сътрудничество с национални органи за защита на данните, проектантите и представители на академичните кръгове и гражданското общество. Инициативата си поставя за цел да разработва инженерни практики, съобразени с проблемите на неприкосновеността на личния живот, и да насърчава инженерите да вграждат механизми за неприкосновеността на личния живот в интернет стандартите, услугите и приложенията.

Първият семинар на IPEN се състоя на 26 септември 2014 г. в Берлин и беше организиран съвместно с няколко ОЗД и други организации. Семинарът беше замислен като практически подход за идентифициране на пропуски в неприкосновеността на личния живот в съществуващите технологии и разработване на полезни решения. През 2015 г. мрежата ще се разшири и ще продължи да работи по насоките, установени през 2014 г.

Съдебни дела

Във връзка със съдебните дейности ни бе разрешено да участваме в работата на Съда на ЕС, където представихме писмена декларация по дело за обжалване C-615/13 P, заведено от ClientEarth и PAN Europe) и свързано с прозрачност/достъп до документи.

Информация и комуникация

Информационните и комуникационните дейности изпълняват съществена роля за повишаване на осведомеността за ЕНОЗД, неговите правомощия, политики и решения.

През 2014 г. популяризирахме работата на ЕНОЗД на редица прояви, например деня на защита на данните през януари, отворения ден на ЕС през май и четири конференции по време на обедна почивка в Европейското училище по администрация (EUSA).

В рамките на нашата компетентност отговорихме на 132 писмени искания за информация от граждани, 38 писмени искания за информация и 42 искания за интервю от медиите.

Към края на 2014 г. имахме 2 373 абонати на нашия бюлетин и 2 000 последователи в Twitter. Отбелязахме 194 637 посещения на уебсайта на ЕНОЗД и организирахме седем учебни посещения в нашите помещения. Всички тези постижения утвърждават водещата ни позиция по въпросите на защита на данните на равнище ЕС.

Бюджет и човешки ресурси

Отпуснатият бюджет за ЕНОЗД през 2014 г. беше 8 018 796 EUR, което представлява увеличение с 4,66 % спрямо бюджета за 2013 г.

През 2014 г. останахме изцяло ангажирани с политиката на ЕС за икономии и бюджетна консолидация и спазвахме стриктно насоките, предложени от Комисията. Въпреки това нашето предложение за бюджета трябваше да включи необходимите бюджетни кредити, с оглед да бъдат изпълнени законоустановените задължения, свързани с края на мандата на членовете на ЕНОЗД.

Приложихме политиката на икономии, препоръчана от Комисията, като намалихме или замразихме голямото мнозинство от кредитите си до 0 % за трета поредна година и извършихме значителни съкращения на

основни бюджетни редове, като писмени преводи (-17 %), публикации (-25 %) и дейности на институциите (-17 %).

Забавянето на процедурата за подбор на нов екип от надзорници доведе до въвеждането на коригиращ бюджет с оглед връщането на неизползваните кредити във връзка с временното удължаване на мандата на общия бюджет на ЕС през юни 2014 г.

През 2014 г. изпълнението на нашия бюджет надхвърли целевия показател от 85 %.

2014 година беше особено успешна в областта на човешките ресурси. От една страна, влизането в сила на новия Правилник за длъжностните лица през януари 2014 г. изискваше актуализиране на много мерки за прилагане. Пълният пакет правила за прилагане беше приет преди края на годината.

От друга страна, бяха приети и редица важни политически документи, по-специално новата политика в областта на ученето и развитието и нейното прилагане, два пилотни проекта и документи относно ДНК, стреса и вътрешната комуникация. И накрая, нов кодекс за поведение за персонала на ЕНОЗД беше приет и представен на персонала.

Някои важни данни за ЕНОЗД през 2014 г.

- 144 приети становища по предварителни проверки, 26 становища по непредварителни проверки
- 110 получени жалби, 39 допустими
- 48 консултации по административни мерки
- 4 проведени инспекции на място и 4 посещения
- 2 публикувани комплекта от насоки, 1 доклад за позицията
- 14 публикувани законодателни становища и 1 предварително становище
- 13 публикувани набора от официални коментари
- 33 публикувани набора от неофициални коментари

Стратегия за 2013—2014 г.

В стратегията си за 2013—2014 г. определихме редица стратегически цели, които да помогнат да се увеличи въздействието на основните ни дейности върху защитата на данни на европейско равнище. За да извършим оценка на напредъка към постигане на тези цели, идентифицирахме дейностите, които имат съществена роля за постигането на нашите цели. Съответните ключови показатели за ефективност (КПЕ), посочени в таблицата, ще ни помогнат да следим и да коригираме, ако е необходимо, въздействието на нашата работа и ефективността на използваните от нас ресурси.

В тази глава отчитаме резултатите от нашите дейности през 2014 г. в съответствие със стратегическите цели и плана за действие, определени в стратегията за 2013—2014 г. Дейностите за изпълнение на плана за действие са изложени накратко в общия преглед за 2014 г. по-горе.

Като цяло, резултатите показват положителна тенденция при осъществяването на нашите дейности. Изпълнението на стратегията върви, общо взето, по график и на този етап не са необходими корективни мерки.

Освен това приемането на стратегията за 2015—2019 г. през март 2015 г. ще изисква оценка на КПЕ, с оглед да се вземат под внимание целите и приоритетите на новата стратегия. В резултат, за да се осигури тяхната съгласуваност и целесъобразност, е възможно един или повече от КПЕ да станат обект на подробни вътрешни консултации, преди да бъдат публикувани.

В таблицата на КПЕ се съдържа кратко описание на КПЕ и методите на изчисление.

В повечето случаи показателите са измерени спрямо първоначални целеви показатели. За три показателя резултатите от 2013 г. ще станат база за сравнение за 2014 г.

КПЕ изпълняват стратегическите цели, както следва:

1. Насърчаване на *култура на защита на данните* в институциите и органите на ЕС с оглед те да осъзнаят задълженията и отговорностите си за спазване на изискванията за защита.

КПЕ номер 1, 2 и 3. Всички целеви показатели са постигнати.

2. Да се гарантира, че законодателят на ЕС (Комисията, Парламентът и Съветът) познава изискванията за защита на данните и че защитата на лични данни се включва в новото законодателство.

КПЕ номер 4 и 5. Постигнат е целевият показател за КПЕ 5. Резултатите за КПЕ 4 съответстват на резултатите за 2013 г. по отношение на официалните и неофициалните коментари, докато броят на становищата е намалял през 2014 г. Това се дължеше, от една страна, на повишената избирателност и, от друга, на факта, че няколко инициативи на Комисията, предложени от нас, бяха отменени или забавени от Комисията (напр. преговорите на ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ със СТО и Русия).

3. Подобряване на ефективното сътрудничество с органите за защита на данните (ОЗД), по-специално с работната група по член 29, за гарантиране на по-голяма последователност в защитата на данни в ЕС.

Резултатите от 2013 г. определят целевия показател за КПЕ 6. Резултатите през 2014 г. бяха голям успех, тъй като те далеч надвишиха целевите показатели.

КПЕ 7 се отнася до стратегически цели 1, 2 и 3. Целевият показател бе значително надвишен.

4. Разработване на ефективна комуникационна стратегия.

Резултатите от 2013 г. определят целевия показател за КПЕ 8. В това отношение броят на посещенията на уебсайта на ЕНОЗД се понижи през 2014 г. Основната причина беше късното назначаване на новите надзорници. В течение на едногодишното удължаване на мандата имаше по-малко нови решения или нови проекти. Това повлия на интереса към посещенията на нашия уебсайт.

5. Подобряване на използването на човешките, финансовите, техническите и организационните ресурси на ЕНОЗД (посредством адекватни процедури, авторитет и знание).

КПЕ номер 9 и 10. И двата целеви показателя са постигнати.

КПЕ	Описание	Резултати за 2013 г.	Резултати за 2014 г.	Целеви показател
КПЕ 1	Брой на извършените инспекции/ посещения Измерване: спрямо целевия показател	3 посещения 8 инспекции	4 посещения 4 инспекции	8 минимум
КПЕ 2	Брой на дейностите за повишаване на осведомеността и обучение в институциите и органите на ЕС, които сме организирали самостоятелно или съвместно (работни форуми, заседания, конференции, обучение и семинари). Измерване: спрямо целевия показател	4 обучения 4 семинара (3 в сътрудничество с отдел „Политика в областта на ИТ“)	8 (3 EUSA, 1 КЗД, 2 ДЛЗД, 1 EIPA, 1 ГД „Комуникации“)	8 (семинари + обучения)
КПЕ 3	Степен на удовлетвореност на ДЛЗД/КЗД от обучението и насоките Измерване: Проучване за удовлетвореност на ДЛЗД/КЗД стартира всеки път, когато е организирано обучение или е публикувана насока	Основно обучение на ДЛЗД: 70 % положителни отзиви Обучение на персонала на EDA: 92 % положителни отзиви	100 %	60 % положителни отзиви
КПЕ 4	Брой на официалните и неофициалните становища на ЕНОЗД, предоставени на законодателя. Измерване: спрямо предшестващата година	Становища: 20 Официални коментари: 13 Неофициални коментари: 33	Становища: 15 Официални коментари: 13 Неофициални коментари: 33	2013 г. като база за сравнение
КПЕ 5	Брой на случаите, разгледани от работната група по член 29, за които ЕНОЗД е дал съществен принос в писмена форма. Измерване: процент на „червените“ инициативи (с изтекъл краен срок за коментари), изпълнени, както бе планирано в описа за 2013 г.	90 % (18/20)	89 %	90 %
КПЕ 6	Брой на случаите, разгледани от работната група по член 29, за които ЕНОЗД е дал съществен принос в писмена форма. Измерване: спрямо предшестващата година	13	27	2013 г. като база за сравнение
КПЕ 7	Брой на случаите, за които са предоставени насоки относно технологични разработки. Измерване: спрямо целевия показател	21	58	20
КПЕ 8	Брой на посещенията на уебсайта на ЕНОЗД. Измерване: спрямо предшестващата година	293 029 (+63 % спрямо 2012 г.)	194 637	2013 г. като база за сравнение
КПЕ 9	Процентно изпълнение на бюджета Измерване: сума на плащанията, извършени през годината, разделена на бюджета за годината.	84,7 %	85,8 %	85 %
КПЕ 10	Процент на изпълнение на обучението за персонала на ЕНОЗД Измерване: броят на действителните учебни дни, разделен на броя на прогнозните учебни дни	85 %	87,4 %	80 %

НАДЗОР И ПРАВОПРИЛАГАНЕ

Една от основните функции на ЕНОЗД е да упражнява независим надзор върху операциите по обработка на данни, които се извършват от институциите или органите на Европейския съюз. Правната рамка за това е Регламент (ЕО) № 45/2001 относно защитата на данните, който установява редица задължения за лицата, които обработват данни, както и редица права за лицата, чиито лични данни се обработват.

Задачите по контрола обхващат консултации и подпомагане на длъжностните лица за защита на данните чрез предварителни проверки на операциите по обработката на данни, провеждане на разследване, включително инспекции на място и разглеждане на жалби. Други съвети на административните органи на ЕС могат да се дават и под формата на консултации относно административните мерки или публикуването на тематични насоки.

Нашата стратегическа цел

Популяризиране на „култура на защита на данните“ в институциите и органите на ЕС с оглед те да осъзнаят задълженията и отговорностите си за спазване на изискванията за защитата на данни

Длъжностни лица за защита на данните

През 2014 г. получихме нотификации за назначаването на 9 нови длъжностни лица по защита на данните (ДЛЗД) в институциите на ЕС.

Участвахме в заседанието на ДЛЗД, състояло се в Брюксел през юни (организирано от Европейския парламент и Европейската комисия) и в Солун (организирано от Европейския център за развитие на професионалното обучение, Cedefop) през ноември.

На заседанието през юни представихме актуална информация относно реформата на ЕС на законодателството за защита на данните и съответната съдебна практика в тази област.

Заседанието беше също така подходяща възможност за нас да представим своите насоки относно правата на субектите на данни, което доведе до задълбочено обсъждане на начините за практическото изпълнение на такива искания.

Заседанието в Cedefop представляваше възможност да се обсъди новият мандат на ЕНОЗД и ролята на ДЛЗД на международната сцена. Представихме също документ за позицията ни относно предаванията на данни, която бе приета през юли 2014 г., и нашите насоки относно конфликтите на интереси, които и в двата случая предизвикаха интересни дискусии. Висока оценка получи и нашата актуална информация относно въпросите на сигурността и технологиите, по-специално във връзка с опита на ЕНОЗД при използване на изчислителни облаци и реагиране на нарушения на сигурността. Представихме също някои важни въпроси, обект на нашата работа в областта на надзора и правоприлагането, като процедурата за консултации в Колегиума на административните ръководители (Collège des Chefs d'administration, ССА), участието на ДЛЗД в разглеждането на жалби и значението на отлагането на права в съответствие с член 20 от Регламента.

През юни 2014 г. организирахме учебно занятие за ДЛЗД, успоредно със заседанието на ДЛЗД. Освен това се състояха срещи на четири очи между служители на ЕНОЗД и някои ДЛЗД относно техните нужди от специфични указания. Развитието на посещенията за консултации също допринесе за задоволяване на специфичните нужди на ДЛЗД.

В отговор на нарастващия брой на получаваните от нас телефонни запитвания открихме телефонна линия за помощ на ДЛЗД, която е отворена през определени часове през седмицата и на която отговаря член на персонала на ЕНОЗД. Телефонната линия ни дава възможност да предоставим бързо и неформално конкретни указания по прости въпроси от ДЛЗД и укрепва доброто сътрудничество и комуникацията между нас и общността на ДЛЗД в институциите на ЕС. През 2014 г. по тази телефонна линия се получаваха средно по 4 обаждания на месец.

Предварителни проверки

Голям брой (80 % през 2014 г.) от рисковите операции по обработка на данни, за които получавахме нотификации, се отнасят до административни процедури, общи за всички институции и органи на ЕС, като набиране на персонал, годишното му оценяване или предприемане на административно производство.

Тъй като през 2013 и 2014 г. получихме значителен брой нотификации и дори още по-голям брой подлежащи на проследяване препоръки, разработихме критерии, които да ни помогнат да подхождаме по-избирателно към препоръките, за чието изпълнение следим. Тази избирателност ни дава възможност да съсредоточим усилията си върху управлението на рисковите операции по обработката на данни. Другите ни препоръки се изпълняват от ДЛЗД на съответната институция или съответния орган съгласно принципа на отчетността.

Предварителните проверки предоставят систематичен начин за опознаване на дейностите на институциите и органите на ЕС и дават възможност на ЕНОЗД да разбере моделите или пропуските при прилагане на принципите за защита на данните. За нас предварителните проверки са матрица на знание; високият брой на издадени становища ни помага да установим други инструменти за надзор, като инспекции, проучвания, разследвания, посещения за съответствие и консултации.

През 2014 г. получихме 80 нотификации за предварителни проверки, една от които беше впоследствие оттеглена. Продължихме да отбелязваме напредък в разчистването на изостаналите *ex-post* нотификации, получени през 2013 г.

През 2014 г. издадохме 144 становища относно предварителни проверки (увеличение с около 58 % спрямо 2013 г.) и 26 становища (увеличение с 24 % спрямо 2013 г.) относно „непредварителни проверки“¹. Проверихме общо 185 нотификации, някои от които доведоха до съвместни становища. Анализирани бяха различни въпроси,

за някои от които се съобщава в пълния текст на настоящия доклад.

Жалби

Едно от основните задължения на ЕНОЗД, установено в Регламент (ЕО) № 45/2001, е „да разглежда и разследва жалби, както и да провежда разследвания по своя инициатива или въз основа на жалба“ (член 46).

През 2014 г. ЕНОЗД получи 110 жалби — увеличение с около 41 % спрямо 2013 г. От тях 72 жалби бяха недопустими, като повечето от тях се отнасяха до обработка на национално равнище, за разлика от обработка от институция или орган на ЕС.

Останалите 39 жалби изискваха задълбочено разследване (увеличение с около 30 % спрямо 2013 г.). Освен това 18 допустими жалби, подадени предходните години (три през 2011 г., три през 2012 г. и 12 през 2013 г.), бяха все още на етап разследване, преглед или последващи действия към 31 декември 2014 г.

Наблюдение на спазването

ЕНОЗД отговаря за наблюдение и гарантиране на прилагането на Регламент (ЕО) № 45/2001. Това наблюдение се осъществява по няколко начина: чрез периодични общи проучвания на всеки две години или чрез по-целенасочени форми на наблюдение, като посещения или инспекции.

Напоследък разработихме нов вид посещения на място, наречени **посещения за консултации**, при които двама членове на персонала на ЕНОЗД се определят като консултанти на място. Този вид посещения е практически инструмент за решаване на специфични проблеми, повишаване на осведомеността, подобряване на сътрудничеството и повишаване на отчетността на целевия орган. В един от случаите, като последващо действие след посещение за консултации, **командироввахме** за кратко време член на персонала на ЕНОЗД.

От януари до декември 2014 г. посетихме четири агенции на ЕС: Европейския инвестиционен фонд, Сателитния център на ЕС, Надзорния орган за европейската глобална навигационна спътникова система и Института на ЕС за изследване на сигурността.

¹ Когато в ЕНОЗД се получи нотификация, но операцията по обработка на данни не попада в обхвата на член 27, ЕНОЗД може въпреки това да издаде препоръки.

През 2014 г. продължихме последващите действия по предшествващи инспекции. Освен това инспектирахме Frontex и Европейския парламент и проведехме целева инспекция в Европейската комисия и Съвета относно данни, свързани със здравето.

Консултации по административни мерки

ЕНОЗД издава становища относно въпроси на защита на данните след искане от институцията на ЕС или по собствена инициатива. ЕНОЗД може да даде становище по решение или друг административен акт с **общо приложение** във връзка с обработката на лични данни, извършвана от съответната институция на ЕС (член 28, параграф 1). ЕНОЗД може също да дава съвети по случаи, включващи **специфични дейности по обработката или въпроси** относно тълкуването на Регламента (член 46, буква г)).

Принципът на **отчетността** се прилага към управлението на консултациите. Институциите на ЕС следва първо да потърсят вътрешен съвет от своето ДЛЗД и следователно да включват ДЛЗД, когато изготвят мерки, засягащи правото на защита на данните. Ако ДЛЗД не е в състояние да предложи подходящо решение, консултацията може да се направи с ЕНОЗД. Консултациите трябва да се отнасят до **нови** или **сложни въпроси** (липса на прецедент в областта, липса на доктрина или недостатъчна яснота в определението на някои понятия от Регламента).

През 2014 г. получихме 48 искания за консултации по административни мерки. Проучени бяха различни въпроси, за някои от които се съобщава в пълния текст на настоящия доклад.

Култура на защита на данните

През февруари 2014 г. публикувахме **насоки относно правата на лицата при обработването на лични данни**.

Съдържанието на насоките се основава на позициите на ЕНОЗД в областта на правата на субектите на данни, както е изложено в редица становища на ЕНОЗД относно операциите по обработката на данни на ЕС. В насоките са описани нашите позиции и препоръки относно важните принципи на Регламент (ЕО) № 45/2001

и е предоставена информация за настоящите най-добри практики и други съществени въпроси. В тях например е изложена широката концепция за личните данни съгласно Регламента, според която личните данни представляват много повече от само името на даден човек.

На 14 юли 2014 г. приехме **документ за позицията ни относно предаванията на данни**, имащ за цел да предостави насоки на институциите и органите на ЕС относно това как да тълкуват и прилагат правилата, изложени в Регламент (ЕО) № 45/2001 при международни предавания на лични данни.

Акцентът в нашите насоки е поставен главно върху методологическия анализ, който институциите и органите на ЕС трябва да извършат, преди да предадат лична информация на трети държави или международни организации.

Дадени са примери, които да улеснят задачата на **администраторите на лични данни и длъжностните лица по защита на данните (ДЛЗД)** при прилагането на тези правила, както и контролен списък на отделните етапи при прилагането на член 9 от Регламент (ЕО) № 45/2001. В документа е дадена и важна информация относно функциите за надзор и правоприлагане на ЕНОЗД в контекста на предавания на данни.

През декември 2014 г. публикувахме **насоки относно събирането, обработката и публикуването на лични данни във връзка с декларации, отнасящи се до конфликти на интереси в институциите и органите на ЕС**. В насоките на институциите и органите на ЕС се предоставят практически указания относно спазването на правилата за защита на данните и намирането на баланс между общественния интерес за прозрачност и правото на индивида за неприкосновеност на личния живот и защита на данните. Този стремеж за постигане на баланс може да подкрепи усилията на институциите за насърчаване на доверието на широката общественост, както и на тези, които работят за тях.

Като част от процеса за повече отчетност на институциите на ЕС се стремим да предоставим **обучение и насоки** за ДЛЗД, КЗД и администраторите на лични данни, за да могат да разберат по-добре принципите на защита на данните и евентуалните си задължения.

На 28 януари 2014 г., деня на ЕС за защита на данните, участвахме в заседание на КЗД в Европейската комисия, където се изказахме относно Регламент (ЕО) № 45/2001 в светлината на настоящата реформа на общата рамка за защита на данните. Това беше възможност за обсъждане с КЗД на специфичните характеристики на Регламента като инструмент за обществена услуга на ЕС и възможни подобрения, които ще бъдат полезни при преразглеждането на инструмента.

На 13 юни 2014 г. организирахме общо обучение за ДЛЗД от институциите и органите на ЕС с акцент върху начина на попълване на формуляр за нотификация.

Предоставихме също така занятия за специфично обучение на персонала на някои агенции

(Frontex) или техните ДЛЗД (ECDC, ИЕСИС, ЕИФ) при отправено искане и друго обучение за курсисти на Съвета, Комитета на регионите и Икономическия и социален комитет.

През юни и декември 2014 г. извършихме презентации на учебни курсове, организирани от Европейския институт по публична администрация (EIPA) в Маастрихт, в които участваха ДЛЗД, КЗД и администратори на лични данни. Говорихме за специфичните характеристики на Регламент (ЕО) № 45/2001, ролята на ЕНОЗД в контекста на нашата работа в областта на надзора и правоприлагането и представихме два примера от практиката — единия за международните предавания на лични данни и другия за правото на достъп при подаване на жалба.

ПОЛИТИКА И КОНСУЛТАЦИИ

ЕНОЗД консултира институциите и органите на Европейския съюз по въпроси, свързани със защитата на данни в редица области на политиката. Тази консултативна функция е свързана с предложения за нови законодателни актове, както и с други инициативи, които могат да засегнат защитата на личните данни в ЕС. Консултативната функция обикновено се изпълнява чрез официални становища, но ЕНОЗД може да предоставя и насоки под формата на коментари или политически документи.

Нашата стратегическа цел

Да се гарантира, че законодателят на ЕС (Комисията, Парламентът и Съветът) познава изискванията за защита на данните и включва защитата на лични данни в новото законодателство

Приоритети за 2014 г.

Що се отнася до конкретни инициативи, нашият „опис“ за 2014 г. предвиждаше пет основни области от стратегическо значение за защитата на данните. По-долу е обобщена работата ни по тези заглавни теми (с повече подробности в пълния текст на доклада).

- За нова правна рамка за защитата на личните данни
- Възстановяване на доверието в глобалните потоци от данни след програмата PRISM.
- Инициативи за насърчаване на икономическия растеж и програмата в областта на цифровите технологии
- По-нататъшно развитие на пространството на свобода, сигурност и правосъдие
- Реформиране на финансовия сектор.

За нова правна рамка за защитата на личните данни: Вижда ли се краят?

Реформирането на рамката за защита на данните беше едно от най-големите и най-сложни предизвикателства за законодателите на ЕС през последните години. Има голям интерес на национално, европейско и международно равнище към развитието на двете проектопредложения — за общия регламент относно защитата на данните и за директива относно личните данни, обработвани за целите на предотвратяване, разследване, откриване или преследване на престъпления или на изпълнение на наказателни санкции. ЕНОЗД продължи да работи в тясно сътрудничество с Парламента, Съвета и Комисията по време на особено важните преговори, проведени през 2014 г.

Възстановяване на доверието в глобалните потоци от данни след програмата PRISM.

Масовото наблюдение на граждани на ЕС от разузнавателни и правоприлагащи агенции, което беше разкрито през 2013 г., беше очевидно незачитане на правата на физическите лица на неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни. ЕНОЗД се изказа на публичното изслушване на Комисията по граждански свободи към Европейския парламент през октомври 2013 г., като подчерта сериозната си загриженост и необходимостта ЕС да установи контрол на неприкосновеността на нашия личен живот. Това послание развихме в нашето становище от 20 февруари 2014 г. относно Съобщението на Комисията до Европейския парламент и Съвета под надслов „Възстановяване на доверието в потоците от данни между ЕС и САЩ“. Изразихме подкрепа за закон относно неприкосновеността на личния живот в САЩ и призовахме за подкрепа на международните стандарти за неприкосновеност на личния живот наред с бързо приемане на реформи на рамката на ЕС за защита на данните.

Инициативи за насърчаване на икономическия растеж и програмата в областта на цифровите технологии

ЕНОЗД се включи конструктивно в широк кръг от разнообразни политически развития, като конкурентоспособност и защита на потребителите, управление на интернет, функциониране на вътрешния пазар, единен цифров пазар, митници и селско стопанство. Наблюдавахме отблизо и развитието на процесите във връзка със споразумението за сфера на неприкосновеност на личния живот („Safe Harbour“) и преговорите на Комисията по нови търговски споразумения (като напр. ТПТИ, TISA) относно потенциалното им въздействие върху неприкосновеността на личния живот и защитата на данните.

По-нататъшно развитие на пространството на свобода, сигурност и правосъдие

Освен разглеждането на конкретни инициативи, като бъдещето на Европол, Евроюст

и създаването на европейска прокуратура, контрола върху оръжията и замразяването на имущества, през 2014 г. ЕС извърши преглед на напредъка си към създаването на пространство на свобода, сигурност и правосъдие. Продължихме активното си участие при съставянето на този широк дневен ред.

Реформиране на финансовия сектор

ЕНОЗД развива експертния си капацитет в прилагането на защитата на данните при разработване и изпълнение на регулирането на финансовите услуги. Издадохме първия си набор от насоки за този сектор и предоставихме консултации по конкретни предложени мерки в областите на правата на заинтересованите страни, устойчивостта на банковата система и прозрачността на финансовите операции с ценни книжа.

СЪТРУДНИЧЕСТВО

ЕНОЗД си сътрудничи с други органи по защита на данните, за да насърчи последователността в защитата на данни в цяла Европа. В рамките на това сътрудничество влиза и сътрудничество с надзорните органи, създадени по линия на предишния „трети стълб“ на ЕС, и в контекста на широкомащабните системи в областта на информационните технологии.

Нашата стратегическа цел

Подобряване на ефективното сътрудничество с органите за защита на данните, по-специално с работната група по член 29, за осигуряване на по-голяма последователност в защитата на данни в ЕС

През 2014 г. продължихме да даваме активен принос към дейността на **работната група по член 29** за осигуряване на по-голяма последователност в защитата на данни в ЕС.

Като неин член, ЕНОЗД участва в дейностите на работната група, като поема дял от работата, сравним с този на по-големите ОЗД. Това участие обаче се основава на избирателен подход и насочване на усилията там, където те добавят стойност, по-специално като внасяме европейска перспектива, напр. становището на работната група относно легитимния интерес или относно свободно достъпните данни. Работихме в тясно сътрудничество и при изготвянето на становищата относно устройствата за дактилоскопични отпечатъци и дроновете, както и относно „интернет на нещата“.

Прякото сътрудничество с националните органи е област с нарастващо значение и в контекста на създаването на големите международни бази данни, като „Евродак“, Визовата информационна система (ВИС), Шенгенската информационна система II (ШИС II) или Митническата информационна система (СИС), които изискват съгласуван подход към надзора. Това сътрудничество е в допълнение, но протича отделно от работата ни по надзора в тази област (вж. глава 2). През 2014 г., както и през 2013 г., ние осигурихме секретариата за новата група за координиран надзор (ГКН) на ШИС II и председателствахме групите за

координиран надзор на „Евродак“, ВИС и СИС. Функциите ни включваха:

- подходящо планиране на своевременното предоставяне на финансови и човешки ресурси;
- координиране на заседанията на групите;
- изготвяне и разпространяване на съответните документи;
- установяване на връзка с членовете на групите между заседанията за подготовка на дейността.

На 5 юни 2014 г. ЕНОЗД участва в **Европейската конференция на органите за защита на данните** в Страсбург, организирана съвместно от Съвета на Европа и френската „Commission Nationale de l' Informatique et des Libertés“ (Национална комисия в областта на информатиката и свободите, CNIL).

На конференцията от 2014 г. акцентът беше поставен върху начините за по-добро сътрудничество между ОЗД пред предизвикателствата на глобализацията. Приета беше резолюция, която призоваваше Съвета на Европа, при продължаващите си обсъждания относно модернизирването на Конвенция 108 за защита на физическите лица при автоматична обработка на лични данни, да засили защитата на индивидуалните права, по-специално като установи независими надзорни органи, способни да изпълняват и да си сътрудничат ефективно.

Международната конференция през 2014 г. беше организирана от Службата за защита на данните на о-в Мавриций от 12 до 16 октомври.

В дневния ред бяха включени няколко теми, сред които: неприкосновеност на личния живот и защита на данните в развиващия се свят; обслужване на едно гише: централизация или близост; наблюдение изобщо или наблюдение на данни; неприкосновеност на личния живот в цифровия свят — резолюция на Общото събрание на ООН; електронно здравеопазване и защита на данните; етичност, основни права и големи бази данни; и неутрално интернет пространство и защита на данните. Надзорникът

се изказа на семинар относно отчетността и на експертен съвет относно „неприкосновеността на личния живот без териториални граници“, а директорът говори на експертен съвет относно неутралното интернет пространство.

Важно постижение на тази конференция беше приемането, на заседание при закрити врата за органите за защита на данните (13—14 октомври), на [Arrangement and Resolution on international enforcement cooperation](#) (Споразумение и резолюция относно международното сътрудничество в областта на правоприлагането). Този проект се обсъжда от много години и ние подкрепяхме много активно преговорите. Бързото развитие на технологиите, като изчислителните облаци, големите бази данни и интернет на нещата (IoT), изтъкна необходимостта от рамка, която да даде възможност на органите за защита на данните да си сътрудничат трансгранично.

На заседанието при закрити врата надзорникът направи и кратка презентация на [инициативата IPEN](#), която предизвика голям интерес.

Продължихме освен това да участваме във важни срещи и заседания или да даваме мнения по относими към темата документи, обсъждани в Съвета на Европа (консултативните комитети по Конвенция 108 и по киберпрестъпността), ОИСР, АПЕК, GPEN, Франкофонската асоциация на органите за защита на личните данни (AFAPDP), иbero-американската мрежа за защита на данните, международната работна група относно защитата на данни в телекомуникациите (Берлинска група) и международната конференция на комисарите по защита на личните данни и неприкосновеността на личния живот.

Полагаме също усилия да наблюдаваме, да предоставяме консултации и коментари, където е необходимо и възможно, относно аспектите на развитието на защитата на данните в държавите извън ЕС и политиките в областта на неприкосновеността на личния живот в международните организации, напр. ВКБ ООН.

СЪДЕБНИ ДЕЛА

Правото на ЕНОЗД да взема участие в съдебни дела беше признато от Съда на Европейския съюз в делата за PNR (дела C-317/04 и C-318/04, решения от 17 март 2005 г.). Съдът обоснова правото на участие с втора алинея на член 41, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001, според която надзорникът „отговаря за предоставянето на консултации на институциите и органите на Общността... по всички въпроси, свързани с обработката на лични данни“. Задачата за предоставяне на консултации включва в обхвата си не само обработката на лични данни от тези институции или органи. Съдът разтълкува правомощията, дадени на ЕНОЗД с член 47 от Регламента, във връзка с целите на член 41.

През 2014 г. ЕНОЗД участва в няколко дела, разглеждани от Съда:

- T-115/13 *Дания/Парламента* (прозрачност/достъп до документи)

- T-343/13 *CN/Парламента* (публикуване на чувствителни лични данни на уебсайт)
- C-615/13 P *ClientEarth/PAN Europe* (тълкуване на понятието „лични данни“ в контекста на прозрачност/достъп до документи и съответствие с член 8, буква б) от Регламент (ЕО) № 45/2001, както и на разликата между основното право на неприкосновеност на личния живот и основното право на защита на личните данни)

Съгласно Регламент (ЕО) № 45/2001 дела срещу ЕНОЗД могат да бъдат завеждани в Съда на Европейския съюз (член 32). Например решенията на ЕНОЗД по подадени до него жалби (вж. глава 2) могат да се обжалват пред Съда на Европейския съюз. Към днешна дата трима жалбоподатели са завели дела в Съда. Трите дела бяха неуспешни.

ДОСТЪП ДО ДОКУМЕНТИ/ ПРОЗРАЧНОСТ

Като институция на ЕС и в съответствие с неговия процедурен правилник, Регламентът от 2001 г. се прилага и за ЕНОЗД. Броят на исканията за достъп до документи, съхранявани от ЕНОЗД, нарастваше постоянно през годините. През 2013 г. броят им се удвои от 12 на 24 искания. През 2014 г. разгледахме 18 искания, 4 от които бяха първоначални заявления след нашите първоначални отговори.

Нарастващият брой на случаите, разглеждани от нас в тази област, показва необходимостта

от по-подробни насоки относно практическото прилагане на регламента за публичен достъп. Понастоящем работим върху консолидиране на методологията за разглеждане на отговорите в съответствие с най-новата практика. През 2015 г. ще предоставим практически съвети на институциите и органите на ЕС относно това как да постигат баланс между прозрачността и необходимостта от защита на личните данни с оглед на решението на Съда на ЕС по дело *Bavarian Lager*.

МОНИТОРИНГ НА ТЕХНОЛОГИИТЕ

През 2014 г. продължихме да оценяваме рисковете за неприкосновеността на личния живот от новите технологии, като събирахме и анализирахме информация според необходимостта. Предоставихме също така насоки относно техническите аспекти на спазването по няколко начина на защитата на данните за администраторите на лични данни. Кратко изложение на част от тази работа е дадено по-долу, а допълнителна информация може да се намери в пълния текст на настоящия доклад, както и в [бюлетините](#) на ЕНОЗД.

Все повече устройства (напр. портативни или в леки автомобили) имат интерфейси, които дават възможност за предаване на събраните от тях данни.

Буди загриженост това, че сигурността може да не е в крак с нарастващото събиране и предаване на лични данни. Броят на сериозните пропуски в сигурността, открити в широко разпространени системи, също се увеличава: през 2014 г. беше установено, че при някои от най-популярните мобилни устройства има риск от засичане на привидно кодирани съобщения. Стана ясно освен това, че в част от кода, намерен в много системи Linux, има дефект, който дава възможност на атакуващите ги да заобиколят защитите за сигурност. Уязвимост беше установена и в операционните системи на смартфони, в които чипът, отговарящ за комуникацията в мрежата, може да отмени всички ограничения, защитаващи „интелигентната“ част на телефона, и да получи достъп до информацията, съхранявана в смартфона.

През 2014 г. голям интерес предизвикаха някои пропуски в сигурността на широко използвани системи. Някои от уязвимите елементи бяха наречени с имена, като Heartbleed, Gotofail и Poodle. Бъгът Heartbleed² беше открит в OpenSSL — популярен инструмент за кодиране на комуникации в интернет. Heartbleed дава възможност за четене и достъп до данни, които би трябвало да са защитени.

Голям брой популярни услуги в интернет изглеждаха изложени на риск и взеха, както

изглежда, необходимите мерки за бързо отстраняване на тази грешка от системите си. Европейските институции също повишиха сигурността на услугите си. Потребителите на засегнатите услуги бяха посъветвани да сменят паролите си, а сертификатите, използвани за кодиране на трафика по интернет между засегнатите уебсайтове, бяха заменени. Въпреки всички тези мерки обаче е възможно да има сървъри, които още не са актуализирани и поради това продължават да използват засегнатия софтуер.

Лабораторията на ЕНОЗД за политиката в областта на ИТ беше създадена през 2014 г. с апаратура и инструменти, които могат да се използват за оценка на характеристиките във връзка с неприкосновеността на личния живот на някои продукти или системи, използвани при нашата надзорна работа.

Сега ИТ лабораторията е функционираща и ще бъде допълнена с мобилен ИТ комплект, с оглед да може да извършва демонстрации на място, да провежда опити и/или технически изпитвания на обекта при инспекции и одити.

През 2014 г. стартирахме мрежата за техническа неприкосновеност на личния живот в интернет (IPEN) в сътрудничество с национални органи за защита на данните, проектантите и представители на академичните кръгове и гражданското общество. Инициативата си поставя за цел да разработва инженерни практики, съобразени с проблемите на неприкосновеността на личния живот, и да насърчава инженерите да вграждат механизми за неприкосновеността на личния живот в интернет стандартите, услугите и приложенията.

Първият [семинар](#) на IPEN, който се състоя на 26 септември 2014 г. в Берлин, беше замислен като практически подход за идентифициране на пропуски в неприкосновеността на личния живот в съществуващите технологии и разработване на полезни решения.

След успеха на първия семинар, инициативата на IPEN сега е насочена към разработване и изпълнение на идентифицираните проекти. IPEN ще продължи да проучва начини за разработване на технологии, зачитащи

2 CVE-2014-0160.

неприкосновеността на личния живот, и да гарантира, че неприкосновеността на личния живот става приоритетна грижа за всички проектантите на информационни технологии.

През ноември 2014 г. в рамките на консултациите, предоставяни от нас на законодателя на ЕС, направихме общ преглед на рамката на ЕС, приложима за защитата на данните, както и съответните елементи от реформата, на заседание на работната група на Европейската комисия относно управлението и неприкосновеността на личния живот, на което се състояха обсъждания относно прилагането на съвместни интелигентни транспортни системи (C-ITS). Аспекти на неприкосновеността на личния живот са много важни за прилагането на C-ITS, тъй като данните могат да се използват за профилиране или проследяване. Ще продължим работата по тази инициатива през 2015 г.

За по-нататъшно изграждане на нашия капацитет за предоставяне на консултации на администраторите на лични данни относно технически мерки за ефективна защита на данните в ИТ системите, разработваме основни насоки за конкретни области на информационните технологии. Тези насоки ще бъдат на разположение през 2015 г.

През 2012 г. узнахме, че някои уебсайтове на ЕС блокират систематично целия достъп от [мрежата Tor](#). Загрижеността за сигурност на мрежата беше посочена като оправдание за тази ограничителна мярка, но ние изтъкнахме, че регулаторната рамка на ЕС изрично

признава анонимните комуникации и че необходимостта и пропорционалността трябва да бъдат правилно оценени. След тази размяна на мнения съответната политика за сигурност беше преразгледана и мрежата Tor не е вече систематично блокирана, което е от полза за европейските и неевропейските граждани, които искат или имат нужда да защитят неприкосновеността на личните си търсения в интернет.

Нашият експертен капацитет в областта на технологиите и политиката в областта на ИТ изпълнява важна роля в задачата на ЕНОЗД да си сътрудничи с другите ОЗД. През 2014 г. участвахме в няколко заседания на работни групи, експертни групи и подгрупи. Освен това посетихме eu-LISA в Талин, Европейската агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието, с цел повишаване на осведомеността относно въпросите, свързани със защитата на данните, и инициране на обсъждания относно ИТ и управлението на сигурността на ИТ системите. Това стана независимо от инспекцията, която започнахме в звеното на eu-LISA в Страсбург към края на 2014 г. за проверка на сигурността и оперативното управление на системата.

Наред с други неща, съдействахме и на усилията на Комисията в политиката в областта на интелигентните измервателни уреди и мрежи и за разработвания от нея подход за използване на изчислителните облаци в публичната администрация.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ ЗА 2015 Г.

За 2015 г. бяха избрани посочените по-долу цели в рамките на общата стратегия за 2015—2019 г. Резултатите ще бъдат докладвани през 2016 г.

Надзор и правоприлагане

През 2015 г. ще продължим да насърчаваме отчетността на органите на ЕС, когато обработват лични данни.

- Библиотека на опита**
 Като използваме десетгодишния си опит в изпълнението на Регламент (ЕО) № 45/2001, ще разработим вътрешно хранилище на нашата съдебна практика, за да гарантираме че ценният ни опит ще бъде каталогизиран;
- Регламент (ЕО) № 45/2001**
 Въз основа на този солиден опит ще работим с Европейския парламент, Съвета и Комисията, за да гарантираме, че съществуващите правила, изложени в Регламент (ЕО) № 45/2001, са в съответствие с общия регламент относно защитата на данните.
- Обучение и взаимодействие**
 Ще продължим да обучаваме и насочваме органите на ЕС за това как оптимално да спазват на практика правилата за защита на данните, като насочим усилията си към онези видове обработка, които създават големи рискове за физическите лица. Ще поддържаме тясното си взаимодействие с органите на ЕС, като им предлагаме съответен експертен капацитет и консултации, което от своя страна ще ни помогне да опознаем по-добре и на практика какви са те в действителност.
- ДЛЗД**
 В тясно сътрудничество с длъжностните лица по защита на данните ще продължим да подкрепяме институциите на ЕС, като преминаваме от подход, основан само на съответствието, към такъв, който се основава и на отчетността. По-конкретно ще работим с тях за получаване на данни за оценките на въздействието върху неприкосновеността на

личния живот и нарушението на сигурността на данните.

- Координиран надзор**
 Ще продължим да упражняваме надзор върху широкомащабните информационни системи в тясно сътрудничество с националните органи за защита на данните;
- Инспекции**
 Ще подобрим методологията си за инспекции и посещения, по-конкретно с по-опростен метод за инспекции на ИТ системи.

Политика и консултации

Като част от изготвянето на стратегията на ЕНОЗД за 2015—2019 г. бяха идентифицирани пет основни области за нашата работа в областта на политиката и консултациите през 2015 г.:

- Големите бази данни и единният цифров пазар**
 Ще представим визия за това как ЕС следва да гарантира, че физическите лица могат да упражняват контрол на потребителите, да се радват на предимствата на големите бази данни и да се гарантира, че организациите и предприятията са прозрачни и открити за обработката на лични данни, за която отговарят. Ще организираме оживена дискусия, подтикната от нашето Предварително становище относно конкурентното право, защитата на потребителите, неприкосновеността на личния живот и цифровата икономика, чрез участие в събития и обсъждане с регулиращите органи.
- Финализиране на реформата на рамката за защита на данните**
 Преди лятото на 2015 г. ще направим кратко изложение на политиката, с оглед да помогнем на институциите да се информират и да намерят практически и гъвкави решения по време на предстоящите тристранни обсъждания на общия регламент относно защитата на данните и директивата относно защитата на данните при сътрудничеството в областта на правоприлагането. Ще насочим вниманието си, в тясно сътрудничество с националните надзорни органи,

и към прилагането на новите правила. По-конкретно ще помогнем за подготовката на безпроблемното преминаване към новия Европейския комитет по защита на данните, без да се засяга бъдещото решение на съзаконодателите относно организирането на секретариат на комитета. Ще участваме в ранния етап на политическото обсъждане на тенденциите в разработването или прилагането на специфично за сектора законодателство, като например евентуално предложение за реформиране на Директива 2002/58/ЕО.

- **Международни споразумения**

Ще работим проактивно с институциите на ЕС като гаранция, че принципите за защита на данните се вземат правилно и последователно под внимание при договаряне на международни споразумения за търговия, както и за правоприлагане, като ТПТИ, TISA и „Safe Harbour“, и при планираното автоматично подновяване на споразумението за ППФТ със САЩ. Предлагаме също нашия експертен капацитет и помощта си, когато е уместно, при мониторинга на съществуващи споразумения, като напр. двустранните споразумения относно PNR данни.

- **Подготовка на лицата, вземащи политически решения в сектора на вътрешните работи**

Съвместно с експерти от Комисията имаме за цел да изготвим насоки относно включване на правата и принципите за защита на данните в предложенията и политиките в областта на вътрешната сигурност, управлението на границите и миграцията. Новата европейска Програма за сигурност трябва да включва по-голямо сближаване между различните закони за защита на данните в тази област и съгласуваност при надзора на широкомащабните информационни системи. Във връзка с конкретни мерки, като директивата на ЕС за PNR данни и пакета „Интелигентни граници“, където дискусиите продължават, предложихме да работим съвместно с институциите за намиране на начини за свеждане до минимум на намесата в правата на неприкосновеност на личния живот и защита на данните на огромния брой потенциално засегнати физически лица. Нашите съвети ще се основават на последната съдебна практика, и по-специално на решението на Съда на Европейския съюз относно директивата за запазване на данни по дело *Digital Rights*

Ирландия. Подготвяме освен това информационен документ, където са разработени концепциите за необходимост и пропорционалност, по-специално с оглед на последната съдебна практика, и как те да се прилагат към предложенията, които засягат защитата на данните.

- **Договаряне на работни методи с институциите и органите на ЕС**

Както е обявено в нашия политически документ, полагаме усилия за договаряне на ефикасни начини на работа с институциите, когато е уместно чрез меморандуми за разбирателство, изпълнявайки нашата функция за политика и консултации. Очакваме обратна връзка относно това доколко ценни са нашите съвети. Ще използваме установеното напоследък тясно сътрудничество с италианското председателство във връзка с проектодиректива относно автоматичен обмен на информация за банкови сметки между данъчните власти. Ще поддържаме тесните си връзки с Агенцията за основните права по въпросите от общ интерес.

Сътрудничество

Нашата амбиция е ЕС да говори с един глас по въпросите на неприкосновеността на личния живот и защитата на данните. Затова основната движеща сила на нашата стратегия ще бъде тясното сътрудничество със сродните органи в областта на защитата на данните.

- **Координиран надзор**

Щ продължим да отдаваме приоритет на ефикасната и лоялна ангажираност и подкрепа при координирания надзор на CIS, „Евродак“, IMI, ШИС II и ВИС. Целта ни е да се придвижим към по-консолидиран и ефективен модел на управление за системите по предишния „трети стълб“.

- **Работна група по член 29**

Ще работим в тясно сътрудничество с работната група, не само за гарантиране на безпрепятствен преход към Европейския комитет по защита на данните (ЕКЗД), но и за изготвяне и принос към политически становища както на заседания на подгрупите, така и на пленарни заседания, като докладчик, когато е уместно, и в оперативния надзор на агенциите на ЕС и информационните системи.

- **Държави извън ЕС и международни организации**

Ще насърчаваме глобален алианс на органите за защита на данните и неприкосновеност на личния живот, който да идентифицира технически и регулаторни ответни действия на основните предизвикателства за защитата на данните, като големите бази данни, интернет на нещата и масовото наблюдение. Ще участваме пълноценно и в обсъжданията относно защитата на данните и неприкосновеността на личния живот на международни форуми, включително в Съвета на Европа и ОИСР.

Политика в областта на ИТ

- **Защитата на данните става цифрова**

Една от основните ни мерки за постигане на тази стратегическа цел ще бъде да подобрим връзките си със заинтересованите страни, по-специално в техническата общност, с оглед създаването на по-добро сътрудничество между дисциплините за защита на данните чрез проектно решение и по подразбиране.

- **Мрежа за техническа неприкосновеност на личния живот в интернет**

Продължаваме да поставяме акцента на нашата работа върху техническите проблеми на защитата на данните и неприкосновеността на личния живот. Тъй като в IPEN участват експерти по технологиите от ОЗД, индустрията, академичните среди и гражданското общество, което я отличава от другите мрежи, усилията на IPEN са насочени към проблеми с практическо значение. През 2015 г. мрежата ще се разшири и ще продължи да работи по насоките, установени през 2014 г.

- **Наблюдение на технологичното развитие**

Нашите дейности за наблюдение на технологичното развитие ще станат по-видими и достъпни за други заинтересовани страни, които да извлекат информация за своята работа. Освен събиране на информация за собствените ни дейности и сътрудничество с ОЗД и с експертните групи с технологична насоченост на равнище ЕС, ще направим докладите ни достъпни за широката общественост.

- **Ръководство относно технологиите и защитата на данните**

С цел да се насърчи културата на защита на данните в институциите на ЕС, подлежащи на надзор от ЕНОЗД, изготвянето на ръководство за специфични технически области, като мобилни устройства, уебслужби и изчислителни облаци, ще бъде завършено през 2015 г. и допълнено с насоки относно конкретни области, като управление на риска.

- **Сигурност на информационните системи**

Значението на управлението на сигурността на информационните системи нарасна с течение на годините. Ще продължим да развиваме експертния си капацитет в областта на сигурността на информационните системи и систематичното ѝ прилагане като надзорен орган в нашите инспекционни и одитни дейности и като партньор в сътрудничеството ни с общността на сигурността на информационните системи със специален акцент върху институциите на ЕС.

Други области

Информация и комуникация

2015 е година на промени в ЕНОЗД. С новия мандат и новата стратегия се установи атмосфера на очакване и възможности за онова, което може да се постигне през следващите пет години. В резултат има няколко важни проекта в областта на информацията и комуникацията, по които ще се работи. Ето някои от тях:

- **Нова визуална идентичност**

Важен проект за 2015 г. ще бъде преразглеждането на нашата визуална идентичност, което ще доведе до ново лого и нов графичен символ. Неблагоприятната последица от промяната на нашата визуална идентичност се състои в това, че всички комуникационни материали на ЕНОЗД ще трябва да се актуализират (напр. промоционални материали, публикации, уебсайт и т.н.). Очевидно това ще бъде дългосрочен проект, тъй като ще продължим да използваме материалите, които имаме, и ще ги актуализираме, когато ги свършим или когато не можем вече да продължаваме по стария начин.

- **Актуализиране на уебсайта на ЕНОЗД**

Ще извършим и някои важни технически актуализации на нашия уебсайт и ще използваме възможността да освежим неговия облик и усещането от него.

- **Ясен език**

През последните няколко години продължихме да отбелязваме голям напредък към целта ни за по-ясен език. Основната ни цел е да коригираме прекалено юридическия и технически имидж на защитата на данните. Това остава приоритет и затова през 2015 г. ще продължим да използваме прост език за по-голяма достъпност на техническите въпроси, заедно с примери, с които широката общественост може лесно да се идентифицира.

Управление на ресурсите и професионализиране на работата с човешките ресурси

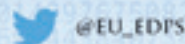
Новият мандат и новата стратегия на ЕНОЗД ще доведат до промени, които ще окажат въздействие върху работата ни с човешките ресурси и ще упражнят допълнителен натиск върху свиващия се бюджет след няколко години на политики на икономии.

- Една от тези промени, вероятното приемане на нов регламент относно защитата на данните, заместващ Директива 95/46/ЕО, може да окаже пряко въздействие върху организационната структура на ЕНОЗД, по-специално ако, както се предвижда в предложението на Комисията, на ЕНОЗД се възложи осигуряването на секретариат на новия Европейски комитет по защита на данните (ЕКЗД). В резултат бюджетът за 2015 г. вече включва нов дял III, наречен ЕКЗД, като новата експертна група на ЕКЗД ще бъде създадена през второто полугодие.

- През 2015 г. ще изготвим два документа, в които се разглеждат начини за засилване на отчетността и на етичното измерение на нашата институция: нов кодекс за поведение за екипа от надзорници и политика на подаване на сигнали за нарушение съгласно препоръките на Европейския омбудсман.

Следвайки целта си да даваме пример, ще си сътрудничим много тясно с ДЛЗД на ЕНОЗД в областта на оценката на въздействието върху неприкосновеността на личния живот и преразглеждането на нотификациите за защита на данните след влизането в сила на новия Правилник за длъжностните лица.

www.edps.europa.eu

EDPS

Служба за публикации

ISBN 978-92-9242-069-7

ЕВРОПЕЙСКИЯ НАДЗОРЕН ОРГАН ПО ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ